

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 koronára.
Egyre szűz ára 0 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi nyomda.

Íde küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA**

Városunk haladásának eszközei.

Írta: **Koncz Ákos.**

— Első közlemény. —

Egy haladni akaró városnak minden eszközt és alkalmat meg kell ragadnia nagyságának előmozdítására. A haladás munkája természetesen áldozattal jár, de az üdvös irányu, meggondolt befektetések idővel bőséges kamatot hoznak ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. Éppen azért nem szabad a nehézségektől meghátrálni, hanem leküzdve az akadályokat, szilárd hittel a jövőben, erős akarattal a kivitelben a lehetetlen is meg kell küzdeni.

Csak azon városok számíthatnak egészséges közgazdasági, kereskedelmi és ipari életre, melyek a haladás szekerén nyomulnak előre. A gazdasági élet emelkedése, a kereskedelem tisztas versenye, az ipar fejlődése azután megtermik az *intelligenciát* minden vonalon. Mert nem azok a városok haladtak és haladnak előre, melyek rendi dícsőségéből, a multak czifra rongyaiból élnek, hanem azok, melyekben pezsgő élete van a kereskedelemlennek, kelete és forgalma az iparnak, piacza a szántóvető gazda veritékes gyümölcsének. Ha kereskedelmünk, iparunk és mezőgazdaságunk virulnak, virul minden egyéb intézményünk. Ezekben rejlik haladásunk erőforrása, ezekből árad a pénz, a vagyon, az érték, ezek lesznek emeltyűi műveltségünknek, jólétünknek, vagy legalább is tartható megélhetésünknek. Jaj annak a városnak, mely e három erőforrást ki nem használja. Enélkül csepevsz lesz az élete, erőtetett minden lépése, gyötrelmes minden órája és siralmas a végezete. Polgárai elgyöngölnek, tekintélye napról-napra homályosabb lesz és lasanként odajut, hogy sívár jelenét talán szebb multjának emlékeivel kell befedezni.

Unos-unaltan panaszkodunk, hogy közgazdasági téren válságos helyzetbe jutottunk. Mezőgazdaságunk eredményes voltát megnehezítik az elemi csapások, a felszökő földadó és az alacsony árak, utaink, közlekedési eszközeink hiányossága és egyéb a gazda szívéig ható bajok. Kereskedelmünk egykor izmos, messzire elnyuló gyökerei száradnak az egészségtelen verseny tüzeiben. Méregdrágán vesszük a külföld hitvány portékáit, a magunk produktumai pedig vagy a nyakunkon száradnak, vagy potom áron kell azokat elvesztegetnünk forgó tőke híján. A szoid üzletember a sok stréberrel szemben nem boldogul és sokszor évtizedek besütemes munkája után akkor omlik össze vagyona, pusztulnak el reményei, mikor az élelmes a kényelem puha párnájára dől. Iparunk pang, iparosaink, kik pedig messze kimagaslanak szakértelmükkel a külföldiek felett, lemondanak az egykor szeretettel választott pályáról, mert mindenitt könnyebben megélhetnek, mint műhelyük kietlenségében. Mindenkit véd a törvény, a társadalom, de ki merem mondani, hogy a kisiparos az ország legmostohább gyermeke. Peccatur intra muros et extra — lehet

itt-ott hiba az iparos világban is, de azért nagyobb gonddal kezelhetnének ezt a világot, melyre szükségünk van lépten-nyomon. Vagy a nagyipart nem a kis, — de képzett iparosok viszik előre ügyes kezükkel, izlésükkel, szakértelmükkel? A gyár ura nem dolgozik kezével, hanem eszével, gyártmányai azonban munkásainak kezéből kelnek elő dícsőségre és haszonra. Képezzük, műveljük a jövő iparosait lelkeleg, alapos tudást adva nekik és én ismervé, látva a bennük még sok tekintetben szunnyadó heces erőket, egészséges viszonyok mellett képeseknek tartom őket nemcsak a tisztas megélhetési eszközöknek megszerzésére, de idővel évek nehéz munkája után a vagyonyújításra is.

A fent említett panaszok mind megszűnnek a közgazdaság egészséges fejlődésével. A közgazdasági élet minden ága pedig felette csinosodhatik a nagyobb városok kézséges támogatása mellett. Igaz, hogy egy haladó város közgazdasági és kulturális szükséglete alig fedezhető az ósvagyon jövedelméből, sokszor új erőforrások nyitásától sem, hanem polgárai közöltőlőjéből, vagyis pótdadjóiból; de viszont az itt meghozott áldozatok bőven visszatérülnek a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar virágzásából. Mert ahol emelkedőben van a jólét, ahol az ember befektetett vagyonának hasznát, szakértelmének és munkás kezének bőségesebb gyümölcsét látja, ott vidáman fizeti a közterheknek reá eső részét. Emelünk kell tehát a fentemlített faktorok megélhetési képességét és a városok segítségével az ő munkájuk nyomán az általános jólét rég nélkülözött forrása fakad fel.

Éppen azért nem szabad, mert nem célra vezető, sőt határozottan ártalmas akár a mezőgazdaságot, akár a kereskedelmet, vagy az ipart egyoldalulag mellőzni, vagy egyiket a másiknak rovására emelni. Ez a három gazdasági tényező szorosan egybe függ, egyik a másikat élteti, egymás nélkül azonban működésük meddő. A gazda termel és fogyaszt, a kereskedő ennek termését adja-veszi és az iparos mindkettő működési köréből vett anyagot feldolgozza. De nem kell ezt bővebben magyarázni lapunk olvasóinak, kik a nemesebb eszmék és városunk valódi nagysága iránt érdeklődést tanúsítanak mindenha.

Mivel pedig a városok jólétének a törvényhatósági bizottsági közgyűlés főfaktora, mert tagjainak bőségs előrelátása vagy maradásága egy a haladással vagy a stagnálással, nagyon kívánatos, hogy tagjai között részarányosan mezőgazdák, kereskedők és iparosok is üljének a szoros értelemben vett latin műveltségű emberek mellett. Az elméleti tudást a gyakorlat embereink szakképzettsége a köz javára egészíti ki és a különböző nézetek ütköző pontjainál kipatanó fény sokszor egyik-másiknál homályos után világítana be. Sokkal több haszon háramlanék a közügyekre az ilyen gondolkodásban intelligens, a város javát szakértelmel párosult szeretettel gondozó bizottsági tagok működéséből, mint eset-

leg olyanok szerepléséből, kik minden kérdéshez hozzázóinak bosszúságára azoknak, kik böcs önmérsékletüket meg tudják őrizni még a legkritikusabb pillanatokban is a tanácssterem iránt tartózt tisztelből.

És mivel városunk abban a tekintetben szerencsésnek mondható, hogy közgyűlési tagjai óriás részben egyetértének a haladás törvénye által reájuk rótt köteleességek megértésében és teljesítésében, hisszük, hogy a mi napról-napra való haladásunk szembeszökő lesz a jövőben is. És a haladás munkájában nem tévesztjük el szemünk elől azt a nagy tapasztalatokon alapuló igazságot, hogy csak az a város rakhatja le és tetőzheti be nagyságának alapját és fedelét, mely egyenlő szeretettel vonja érdekeltségé körébe a társadalom minden hasznos osztályát, minden erőteljes szervét és minden önzetlen és becsületet munkását.

Körendeletek.

152.

107,822—VI./1904. B. m. számú körendelet.

A magánfeleknek kézbesítendő hivatalos iratok postai portémességé.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi közigazgatási bizottságnak. Valamennyi árvásznak, Valamennyi főispánnak. Budapest székesfőváros főpolgármesterének és a székelyvárosi államrendőrség főkapitányának.)

Az új kézbesítési eljárás életbeillesztése óta egy a közigazgatási hatóságok, mint a postahivatalok részéről kétélyek merültek fel az iránt, hogy a közigazgatási hatóságok által magánfelekhez intézett hivatalos iratok tartalmazó leveleket miy esetekben illeti meg a portémesség.

A kétélyek eloszlása czéljából a kereskedelemügyi miniszter ur 5089/1903. számú rendeletében arra utasította a postahivatalokat, hogy a közigazgatási hatóságok által magánfelekhez intézett hivatalos iratok tartalmazó levelek közül azokat, amelyeket a feladó közigazgatási hatóságok a levéliborítékon kitéendő záradékok portémesséknek jeleznek, postajáratmentesen kézbesítsék a címzeteknek s csak az oly levek után szedjenek be portélléteket, amely levelek a szóban levő záradékban portékötéseknak vannak jelezve.

Mint hogy ekképen a postahivatalok szorosan a feladó közigazgatási hatóság által kitétt záradékok kötelesek alkalmazkodni s annak meghatározása, hogy az illető levelet portémessék vagy portékötéselesnek minősítve kell-e a postára adni, a feladó közigazgatási hatóságra van bízva a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak idézett intézkedésével kapcsolatban, részéről a közigazgatási hatóságok számára mihez tartással a következöket jelentem ki:

Az új Kézbesítési Utasítás, illetöleg az 1901: XX. t. cz. a postai portémesség körét nem tárogotta ki, tehát portémesséknek jelezve ez idő szerint is csak azokat a hivatalos leveleket lehet postára adni, amelyek a hatóságok eddig is portémesséknek jelezve adhattak postára.

A különbség a régi s az új eljárás között e tekintetben csak az, hogy eddig a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése rendszerint a hatóság közegek után történt, miért is a „Postai Tarifik és Postaiüzleti Szabályzat” értelmében aránylag nagyon szük körre volt szorítva azoknak a hivatalos leveleknek a száma, amelyek magánfél névere voltak címzettek és postai portémességet élveztek.

Eltelen jelenleg, midön az 1901: XX. t. cz. 25. §-a értelmében a közigazgatási hatóságok által a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése is rendszerint postai után történik, természetes, hogy közvetlen a magánfél címére sokkal nagyobb számban küldhetők és küldendők portémessék hivatalos levelek, mint eddig.

Vizsot hatóságtól hatósághoz ez idő szerint aránylag ugyanannyival kevesebb portémessék hivatalos levél küldetik, mint amennyi eddig küldetett.

Az 1901: XX. t. cz. rendelkezései csak így értelmezhetők, mert ennek szorogó rendelkezései csupán a kézbesítési eljárás egyszerűsítését célozták és távol állott e törvény célzatától az, amit a törvény javaslatának indokolásában is annak idején határozottan kijelentett,

hogy a közönségre ebből bámi újabb teher háruljon. Tehát magától értetődik, hogy az 1901: XX. t. cz. 25. §-ának rendelkezései folytán a jelenleg érvényben levő „Postai Tarifik és Postaiüzleti Szabályzat” V. részének rendelkezései is akként kell értelmezni, hogy a magánfeleknek kézbesítendő midázon hivatalos iratok, melyek a régi kézbesítési eljárás szerint a posta után portémessék továbbították a címzett lakóhelyére illetékes hatósághoz, mely viszont azokat az érdeket félnek saját közövegi kézbesítette, szóval amelyekhez a fél eddig minden portéköttség nélkül jutott: ezental is portémességet élveznek, bár azok az új kézbesítési eljárás értelmében nem a közigazgatási hatóság, hanem közvetlenül az érdeket fél címére küldetnek meg. Söt ez a portémesség az 1901: XX. t. cz. 25. §. második bekezdése értelmében a magánfelek névre címzett helybeli kézbesítésekre is kiterjed midázkora a hivatalos iratokra néve, amelyek a posta eddig csak a távolosági forgalomban szállított portémessék.

A közigazgatási hatóságok érintése alá tartozó ügyek rendkívül sokfélesége folytán nem lehet egyenként felsorolni mindazokat a hivatalos iratokat, amelyek a magánfél portémessék levelekben kapnak kézhez. Ezért általános tájékoztatásul csupán annyit jegyzek meg, hogy mivel a fentebbiek szerint az új kézbesítési eljárás a portémesség körét lényegileg sem ki nem terjesztette, sem öszszéb nem szorította, a feladó hatóságok a magánfélhez juttatandó hivatalos iratok portémességének, illetöleg portékötézettségének eldöntésekor mindig azt tartásik szem előtt, vajjon az illető hivatalos irat a régi kézbesítési eljárás szerint díjmentesen juott volna-e a fél kezéhez?

Ami a közigazgatási hatóságoktól magánfelekhez intézett hivatalos iratok tartalmazó levelek borítékaira alkalmazandó záradékok illeti, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnal egyetérve ezental elrendelem, hogy az oly levelek, amelyek a fenti elvek alkalmazásával díjmentesen juttatandók a címzett magánfélnek kezéhez, ezental: „Portémessék az 1901: XX. t. cz. alapján” záradékok kell alkalmazni.

Egyébként a Kézbesítési Utasítás 2. §-hoz tartozó jegyzetben foglaltak változatlanul érvényben maradnak; tehát a közig. hatóságok által magánfelekhez intézett öly levelek, amelyek a fenti elvek alkalmazásával portémesséknek nem minősíthetők, hanem ellenkezöleg portékötéselesnek minősítendők, ezental is „Hivatalból, portékötés” záradékkal látandók el.

A mondottakra való tekintettel felhívom a címet, szücruan utasítsa az alárendelt hatóságokat, hivatalokat, illetöleg a segéd- és kezelö személyzetet, hogy a szóban levő levelek portémessékül avagy portékötéselesül való minősítése körül kell körültekintéssel járjanak el és különösen gondjuk legyen arra, hogy a fent megállapított „Portémessék az 1901: XX. t. cz. alapján”, illetöleg „Hivatalból, portékötés” záradékok mindenkor pontosan tegyek ki.

A hivatalfönököknek maguknak is különös figyellel kell lenniök arra, hogy a hivatalos levek továbbításával foglalkozó segéd- és kezelö személyzet a magánfeleket a portémességü vagy portékötézettségü záradék helytelen alkalmazása által jogtalanul költséggel ne terhelje.

Vizsot azonban figyelemzetni kell a hivatalos levek továbbításával foglalkozó segéd- és kezelö személyzeti tagokat a „Postai Tarifik és Postaiüzleti Szabályzat” V. része 1. §-ának p) pontjában foglalt rendelkezésekre is, melyek a portémességü kedvezményével való esetleges visszaélésre súlyos büntetést állapítanak meg.

Azonfelül elvarom, hogy az esetleges visszaélést elkövetö hatóság közegekkel szemben a figyelmi után való szügro felelösségre vonás is alkalmaztassék;

Budapestben, 1904. évi november hó 13-án.

Tisza, s. k.

157.

4448—I.—a/1904. B. m. számú körendelet.

Értéket képviselő okmányoknak a postán értékniváltás mellett leendő feladása.

(Valamennyi törvényhatóságoknak.)

Előfordul, hogy a postai szállítás közben elveszett okmányok értéke a m. kir. postaintézet által azon ököb nem térített meg az illető feladó hatóságnak, mert a küldemény értékniváltás nélkül adott fel.

Mint hogy a postán elveszett okmányok értéke a m. kir. postaintézet részéről csak az esetben térített meg, ha a küldemény értékniváltással adatik fel: az értéket képviselő okmányok feladásánál ezen eljárásra különös figyelem fordítandó.

Megjegyzem azonban, hogy a küldeménynek postai szállítás közben való elvészése esetén a nyilvántört érték fogja ugyan a kárterítési igény kiinduló alapját képezni, kárterítés viszont azonban a postaindítvány részéről a küldemény megállapítandó valódi értéke fizetetik ki, azzal a korlátozással, hogy a kárterítés összege a nyilvántartott értékénalgyobb nem lehet.

Megjegyzem továbbá azt is, mivel a lévszámba menő iratcsomagoknak értéknilyvántással való feladása esetén a postadji megfizetendő s így ezen eljárás a feladó hatóságra költseget: emellegyen indokoltak mutatkozik, hogy az értéknilyvántással csakis oly okiratok adassanak fel, amelyek megállapítható értéket képviselnek és amelyeknek elvészése tényleg anyagi kárt okozhatna.

Erfől tudomás és mihez tartás, valamint az aintas hatóságok megfelelő tájékoztatása végett értesítem.

Budapesten, 1904. évi november hó 16-án.

A miniszter helyett:

Sándor s. k.,
államtitkár.

3018/A. u. — 1905. sz. Belügyminiszteri körrendelet.

Valamennyi törvényhatóság közönségének.

Az egész országban megindult választási mozgalom fontos feladatokat hárít a tisztviselői karra, melynek azon kettős szempontot kell szem előtt tartania, hogy míg egyfelől alkotmányos jogainak gyakorlásánál pontosan betartsa a törvény által vont korlátokat, mistelől a rend és közbiztonság fenntartásá a választások izgalmai közepette is biztosítsa és a választó polgároknak ugy vagyton- és személybiztonsága, mint választási szabadsága felett őrködjék.

Az 1899. évi XV. t.-cz. taxativa sorolja fel azon tialmákat, melyek a köztisztviselőnek a választási küzdelemben való részvételét korlátozzák. Örködniük kell e tialmak lelkü szeretes betartása felett és azon nem várt esetben, ha azok áthágása szörülne fel, alkalmazni fogának a törvényben elrendelt megkorú eljárást. A törvény által megkorú korlátok között ellenben a tisztviselő kar részvétele a választási küzdelemben megtiltva nincs. Nem volt és nem is lehetett célja a törvénynek a magyar társadalomnak ezen kiváló és a nemzeti politika szempontjából is oly becses elemét az alkotmányos életből kivonni. És amióán a hivatalos hatalommal való birnió visszavételét megtiltotta és e rendelkezést szigorú büntető szankcióval oltalma alá helyezte, egyáltalán nem kívánta közéletünkön azon erkölcsi tökélet megfosztani, a melyet a magyar intelligencia minden oly tagja, ki polgártársának becsülését kiérdemelte, becsületi a közügy szolgálatába.

Mitán tehát ismételve felívom, hogy a tisztviselői kart a törvényben felsorolt tialmak pontos betartó-ára utatvisia, egyuttal biztosítalom, hogy azt alkotmányos jogának a törvény korlátai között való gyakorlatban meg fogom védeni.

Ami pedig a közönség és választók szabad akarat nyilvántatásának védelmét illeti, ebben minden közhatalósági közegek oly elementáris kötelességét látom, amelynek minden körülmények között meg kell felelni. Megszünik minden állami rend, ahol a vagyton és személybiztonság meg van ingatva, megmahimították a választások eredménye, ha a választók szabad elhatározási joga fenyegetve van. Emellegyen a választókat véleményük szabad nyilvántatásában és szavazatuk leadásában korlátozó veszélyes fenyegetést, vagy erőszakot a közhatalóságnak minden törvényes eszközzel meg kell akadályozni.

A választási mozgalomkat korlátozni nem kívánom, tiszteletben tartandó minden pártunk azon joga, hogy gyűléseken és azokon kívül híveket szerzen és hangulatot keltsen elvei mellett. De ahol veszélyes igaztás fajluna el és a terrorizmus eszközeivel lépne fel a mozgalom, ott a hatóságnak kötelességét kell teljesítenie és a reá ruházott törvényes hatalmat a választások szabadságának biztosítására fel kell használnia.

Budapest, 1905 évi január hó 9-án.

Tiszta.

A városi tanács határozata a városi nyomtatványok ügyében.

264 — 1905. Indítványoztatott, hogy a folyó 1905. év első napjától kezdve a városi hivatalok által használt irlapok nyomdai megrendelése rendszerint a hivatal főnökeinek közbejöttével és tanácsai beiktatás mellözésével a városi főjegyző, mint a városi nyomdávalallat felügyelője utján eszközöltessék és hogy a városi nyomdára vonatkozó egyéb ér-

demleges ügyek tanácsai előkészítésétől a főjegyző, mint a nyomda felügyelője — vonassék el s az ily ügyek előadása más tanácsnok munkakörébe osztassék be.

Határozat.

A használatos nyomdai irlapok megrendelésére s a kezeles egyszerűsítésére irányuló ezen indítványt a városi tanács magáévá teszi s elhatározza, hogy a folyó 1905. évi január hó első napjától a városi összes hivatalokban szükleges nyomdai irlapok csakis az illető hivatalfőnök által ellenjegyzett s a főjegyző, mint a városi nyomdai vállalat felügyelőjéhez intézett jelentés utján rendelhetők meg, ki ezen megrendelésekről a nyomdai vállalat évi számadásánál használandó s a nyomdai bekerülési árat is kitüntető, folyó számmal ellátott rovatot jegyzéket vezetni köteles. Ezen intézkedéssel megszünteti a tanács azon eljárást, hogy az ily nyomdai irlapok megrendelésére irányuló kérvények jövöben a tanács iktatóba iktattassanak.

Egyéb nyomdai érdemleges ügyek előkészítésére nézve pedig arra való tekintettel, hogy a főjegyző, mint a nyomdai vállalat felügyelője ezen ügyeknek egyszerűsmd előadója nem lehet, elhatározza a tanács, hogy jövöben minden ilyes ügyek előkészítésével, tanácsai előterjesztésével a közművelődési és közoktatási ügyosztályt vezető tanácsnok bizassék meg.

Miről Kovács József polgármester ur, továbbá a városi nyomdai ügyvezetésnek s a tanács összes tagjai és a városi hivatalok összes vezetői határozatiilag, a tisztikar tagjai a »Város« című hivatalos lap utján és a városi iktatói hivatal láttamozás utján értesítettek.

Kelt Debreczen s. kir. városi tanácsának 1905. január 5-én tartott ülésből.

Kiadta:
Illéssy Gyula,
jegyző.

A központi választmány ülése.

Debreczen s. kir. város központi választmánya tiznap délután tartott ülésében intézkedett a képviselőválasztásra vonatkozó ügyekkel. Az ülésen jelen voltak: Kovács József, polgármester, a központi választmány elnöke, Varga Károly tb. tanácsnok, a központi választmány jegyzője, továbbá: Vecsey Imre, Szabó Kálmán, Balogh Imre, Komlóssy Arthur, Márton Imre, dr. Fejér Ferencz, ifj. Schwartz Vilmos, Horváth István, dr. Párga Lajos, dr. Tüdös János, Zádor Lajos, Somogyi Pál, Váci János, Sinka Sándor, K. Kiss József, Szilágyi Imre, Páffy Gábor, Némethy Sándor.

Elnök üdvözlölvén a központi választmánynak megjelent tagjait, megállapítja, hogy a tagok kelő számban jelentek meg. A határozatkepes ülést tehát megnyitja.

Előterjesztett Debreczen s. kir. város törvényhatósági bizottságának 311 — 15, 180/1904. bgy. számú, — a központi választmányt 1905., 1906., 1907. évekre törvény szerien megalakító határozata és a m. kir. belügyminiszternek 1904. évi december 28-ik napjától a tagok hivatali esküjének letételére kiadott körrendelete is, felhívja tehát az elnök az újból megalakított központi választmánynak jelenlévő tagjait az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 21. §-ában előirt hivatali eskünek letételére.

Az idézett törvényben előirt hivatali esküt első sorban elnök, Kovács József polgármester az ülés színe előtt letette, másodsorban pedig a központi választmánynak jelenlévő tagjai tették le a törvényben előirt esküt.

Elnök felkérte, hogy a törvényben előirt hivatali esküt a jelen nem levő: központi választmányi tagoktól legközelebb vegye ki és az eskütétel tanúsító jegyzőkönyvet sziveskedjék bemutatni.

Az 1874. évi XXIII. t.-cz. 22. §. értelmében a központi választmány jegyzőjévé Varga Károly tb. tanácsnok választott meg.

A központi választmány meghallgatta a törvényhatósági bizottsági közgyűlésben 1905. évi január hó 11. napján kihirdette és hiteles másolatban kiadott ama kegyelmes királyi leiratot, melylyel az 1905 — 1910-iki országgyűlés 1905. évi

február hó 15. napjára Budapestre egybehívatik és ennek folytán szükségessé vált intézkedések megtételére a város közönsége utasítja lett.

Ezzel kapcsolatosan felolvastattat a m. kir. belügyminiszternek 1905. évi január hó 4-ik napján 292—I. a. számú körrendelet, melyben a fentemlített legfelsőbb elhatározásra hivatkozással az általános képviselőválasztásoknak megejtésére a folyó évi január 26-ik napjától február hó 4-ik napjára bezárólag terjedő tíz napi határidőt tűzi ki, s utasítja a központi választmányt, hogy a királyi kegyelmes meghívó levélnek a közgyűlésben történő kihirdetését követő napon összeülvén: az általános képviselőválasztás napját a fennemlített tíz napi határidőn belül tűzze ki s a választásra előírt összes törvényes intézkedéseket tegye meg.

Az 1905. évi február hó 15. napjára Budapestre egybehívott országgyűlése Debreczen s. kir. város részéről küldendő három képviselő megválasztását illetőleg a következő intézkedések tételnek:

1. A választás határnapjával, mind a három kerületre nézve 1905. évi január hó 26-ik napja tűzetik ki s a választási eljárás reggel 8 órakor veszi kezdetét.

2. Választási helyül kitűzetnek:

a) az I. választókerületben a csapó-utcai választók részére a csapó-utczán levő zenede hangversenyterem;

b) a péterfia-utcai választók részére az Egyház-tér 17. sz. házban levő ev. ref. egyházi tanács-terem

c) a II. választókerületben az első küldöttség a város-háza közgyűlési, a második küldöttség a város-háza tanács-teremében;

d) a III. választókerületben az első küldöttség a kegyesrendi főgimnáziumban, a második küldöttség (Kossuth-utca) a róm. kath. leányiskolában.

Az I. kerületben választási elnök lett 17 szavattal K. Kiss József, a dr. Tüdös 2 szavattal, a II. kerületben Diecsófi József 10 szavattal a dr. Kemény Mór 9 szavattal, a III. kerületben dr. Tüdös János 18 szavattal a dr. Magoss György 1 szavattal ellen.

Az I. kerületben helyettes elnök Sinka Sándor, a II. kerületben Wezsrényi Zoltán egyhangulag, a III. kerületben dr. Peczkó Ernő szótöbbséggel.

Az I. kerületben helyettes elnökök dr. Márton Kálmán és Török Péter, a II. kerületben Kulcsár Endre és dr. Freund Jenő, a III. kerületben Kocsár Gábor és dr. Balázs Bertalan.

Az I. kerületben jegyző Szabó István és dr. Kérészy Árpád, helyettes jegyző Kovács Kálmán és Komlóssy Pál, II. kerületben dr. Arvai Béla és Borzsoy Jenő, helyettes jegyzők dr. Berger Andor és dr. Szikszay Szabó László, a III. kerületben jegyzők dr. Abrahám Dezső és dr. Csath Sándor, helyettes jegyzők Dalmy Barna és dr. Ozsvarth Ferencz.

Ezután a plakátok színetét állapították meg. Az I. kerületben a Péterfia fehér, a Csapó-utczán zöld, a II. kerületben a Piac-utczán kék, a Hatvan-utczán sárga, a III. kerületben a Varga-utczán barna, a Kossuth-utczán piros színű plakátokat ragasztanak ki.

Még több apróképek dolgok megállapítása után az ülés 6 óra után véget ért.

Kereskedőink társadalmi helyzete.

Szép és igazságos törvénye a természet háztartásának, hogy mindent arra a helyre tesz, amelyet megérdemel. A társadalmi életben ez a természet törvény nem nyer ilyen föltétlen alkalmazást, bár a társadalom egész története nem is más, mint az egyes osztályok harca azért, hogy arra a helyre kerüljenek, melyet megérdemelnek. Csakhogy ez a harc nehéz, hosszú s ebben a küzdelemben sokáig nem jut az a társadalmi és gazdasági osztály a felsőre, amely gazdasági erejénél fogva és a nemzeti munkában elfoglalt pozíciójánál fogva a többinél talán előnyösebb helyzetet érdemelne meg. Ugy hisszük, hogy a magyar kereskedő társadalmilag nincs annyira elismert, mint amilyen mértékben őt az elismerés, a nemzeti munkában való részvételénél fogva megilleti. Nem arról beszélünk, hogy a kereskedő a többi foglalkozási ágak munkáit át meghaladja tisztelőben részvételében. De igenis arról,

hogy kereskedőink ámbár kivessék részüket becsülettel, komoly kötelességdátással a nemzeti munkából, még ma is bizonyos inferioris társadalmi helyzetben vannak, még ma is annak a teljesen téves és lejárt elméletnek az átkát nyögik, hogy minden mással való foglalkozás nemesebb és előkelőbb, mint a kereskedelemmel való foglalkozás. Vannak, akik a historiai fejlődésből kívánják megindokolni ezt a helyzetet. A faji elmélet hívei pedig iparkodnak megmagyarázni, hogy a magyar faj, a magyar temperamentum és a magyar világnézet nem fér össze a kereskedelmi foglalkozásokkal. A magyar történelemből számos példát adhatnak arról, hogy igens a magyar fajjal, sőt a magyar történeti nemesség büszkeségével is pompásan megfert az üzletekkel való foglalkozás. Ha pedig a magyar historiaja nem volna elég, hát utalunk az angol történelemre és arra a törvényre, mely szert az angol peerek a Jakabok uralkodása idején csak úgy kaptak udvari méltóságot, ha bebizonyították, hogy vagyunk egy része kereskedelemben vagy iparban van elhelyezve. Az angol nemesség, e világ legbüszkébb nemessége, ma is kereskedő és gyáros. Különbösen is az a felgőgis, hogy a kereskedő nem nemes foglalkozás, nem magyar eredetű. A Németbirodalomból jött át hozzánk, ahol V. Károly császár nemestése óta egyre jobban lábra kapott az a hit, hogy a kereskedelem és ipar nem tartozik az előkelő emberek foglalkozása körébe. Nem czélunk itt kikutatni azokat a historiai nyomokat, amelyek ezt a kérdést teljesen megvilágítják. Inkább azt kérdezzük, hogy a történelmi fejlődésben kivül vannak-e olyan okok, amelyek a kereskedőknél azt a lépten-nyomon tapasztalható féltékenység indokolják, amelyvel a társadalmi életben, főleg a magyar vidéken viselkedni szoktak. Mi az oka a historiai fejlődésben kivül annak, hogy a társadalmi életben kereskedőink nem egyszer összetévesztik az önértéktesség hiányát a szerénységgel? Kétszételen, hogy még mindig túlságosan nagy kereskedőinkben egyrészt az akadémikus műveltség megbecsülése, másrészt még mindig túlságosan rezegnek lelkeikben az elmúlt rendi idők emlékei. Kereskedőink látják, hogy csak az akadémiai műveltség után lehet elnyerni a magasabb állami hivatásokat s hogy ezen az alapon fejlődik ki burókráciának a maga hosszú czopfjával és mandarin szokásaival. Látják, hogy ezeknek a köröknek kvietizmusu mennyire káros minden igaz tudást és az éttel való minden igaz kapcsolatot. Még mindig csak azt tartják művelt embernek, aki műveltségét bizonyítványokkal tudja igazolni. A kereskedőnek azonban nincs ideje, hogy a műveltség e formalizmusait megszeresse magának. Ha le akarja rakni polgári jólétének alapjait, korán kell hozzá látnia, korán kell belevetnie magát a gyakorlati életbe és így az elméleti műveltség megszerzéséhez sok ideje nem marad. Praktikus érzéke és a reális dolgokra irányuló munkássága legtöbbször visszatartja attól, hogy tapasztalatait és belső életének élményeit társadalmilag kihasználja. Pedig a kereskedelmi gyakorlat, a nagy élettapasztalatok, a megfigyelések tömege és az itéletőspességek ezzel járva fejlettesek, a gyors kombináció szükségé máz magában véve is alkalmassá teszi a kereskedőt arra, hogy megérlelje elméjét és képessé tegye egy bizonyos és nem mindnapos műveltség megszerzésére. Nem igaz az sem, amit a kereskedők elleneségei oly szívesen hirdetnek, hogy a kereskedéssel való foglalkozás az erkölcsi életelfogyásra békítő hatással volna. Sőt éppen ellenkezőleg s kereskedőinkben legföbbször alkalma volna, hogy szívét erkölcsi tartalmára nézve megbírálja Szász meg száz kiserésnek van kitéve, amelyekkel szemben azni kell vállania, amivé az intelligens ember élete egyetlen vágyaként lenni törekszik: erős jellemű. A magyar kereskedők közt is, sajnos, vannak művelteledek. De általában még mindenkinél el kell ismerni, hogy legalább oly mértékben, mint más társadalmi osztály, a magyar kereskedők osztályában is megvan az intelligenciának az a foka, amelyről a legteljesebb műveltséghez eljutni lehet, amál is inkább, mert számára nyitva van egy olyan iskola, amely a legjobb és legszigorubb: az élet iskolája. A kereskedelem szerepe pedig mindenütt karöltve jár a modern haladással. Európaszerte a kereskedők azok, akik a fejlődés barátai. A kereskedők két kézzel áldoznak a kultúrának. Ők azok, akik a kémia és technika s a tudomány egyéb ágainak embeireit arra képestik, hogy az élet küzdelemben kivül tudományukat ne csak a kereskedelem és ipar szolgálatába, de az egész emberi haladás szolgálatába szegődessék. Ki tagadhatná ezek után, hogy a kereskedők állanak őrt a műveltség, a haladás és a nemzeti fejlődés kapuinál?

A kereskedő tehát teljes léleknyugalommal és bátran mondhatja, hogy joga van kilérni a maga részét a társadalmi életből. Megkövetelheti a teljes megbecsülést, a közügyekben való teljes részvételi jogát. A kereskedőnek büszkén és bátran szabad hangzatnia a t. hogy mivel kivesszi részét a nemzeti munkából és hogy mivel őrt áll a nemzeti fejlődés mellett és mivel becsülettel és komoly munkára a nemzeti gazdagodás nagy építelőnek: senki fának sincs jussa sem ahhoz, hogy

1 Az O. M. K. E.-ből vosszük át ezt a szép cikkelyt. Szekr.

öt társadalmilag kevesebbnek tartsa másnál, sem arra, hogy nagy és nemes munkájának utjában akadályok górhessenek. Az Országos Magyar Kereskedelmi egyesülés, a magyar kereskedők társadalmi jogainak és megbecsülésének kapuinál egygőz őrt fog állani, miat ahogy a magyar kereskedelem őrt áll a nemzeti fejlődés, a nemzeti kultúra és a nemzeti gazdagodás kapuinál.

—d.—

Magyarország gabonatermése

1904-ben.

Magyarországban az elmúlt év őszi időjárása inkább száraz, mint nedves volt, meglehetősen nagy melegséggel, midáltal az őszi vetési munkálatok csak lassan haladtak előre; gyorsabban csupán az októberi és novemberi esősek beköszöntével és körülbelül a hidegebb idő beállta előtt, ekkor azonban már országszerte elkészültek a gazdák a vetéssel. Az eléggé kielégítő nedvesség és az időjárás enyhe állapota megfelelt a vetőmagvak fejlődési viszonyainak; a vetett mag ugyanis csirázni és eléggé jól kelni kezdett s már december havában, amikor ismét szárazabbra fordult az idő, sok szép őszi vetés volt az országban.

Nagyon ritkán és rendszerint rövid ideig borította a mezőket a hó, amely különben egyszer sem adott elegendő takarót, jóformán kivétel nélkül az egész országban.

A száraz és meglehetősen enyhe tél után, igen nedves, esős és ködös tavasz következett a vetésekre; sok ideig tartott ez az idő és így némileg a téli nedvesség hiányát pótolta.

Február és márczius havának nedvessége megmentette a növényzetet a pusztulástól, ez a két hónap annyit erőt kölcsönzött a vegetációnak, amennyivel sokféle növényi jómájus hó közepéig, sőt azontul is sikeresen túrta a szárazságot, amely kedvezőtlen idő pedig már április hó folyamán az ország több vidékén csigázta a vetéseket.

A nagy mennyekre jogosító tavaszi fejlődés tehát már áprilisban megrokkant és mert a szárazsággal a hőség is lépést kezdett tartani, a gazdák kora tavasszal már aggodalmak közepett étek. Május hó közepén és június hó második felében a várva-várt esőzés az északnyugoti vármegyékben fellépett, ellenben az ország sok vidékén csak kisebb mértékben fordult elő. Ez a részleges esőzés kevés, de azért jó, sőt nagyon hasznos volt; a tikkadó növényzetet kissé felüdítette és létezéséhez erőt nyújtott, mindazáltal nem volt elégséges, mert a panaszok nem némutak el, sőt fokozódtak annyiban, hogy mindenki feltette ekkor már nem annyira az ősziek fejlődését, mint inkább a tavaszkiét és különösen nagy aggodalom szülte meg — egész joggal — a gazdákat a tengeri, burgonya-, répa- és takarmánytermést illetőleg.

A szárazság és hő-éget, mely június hó folyamán már jóformán egészen aszályllyá fejlődött, nagyon megsejnyítették a zab, árpa és a réti füvek, továbbá a mesterséges szűlas takarmányfélék és a tengeri, burgonya, kertivetemények, káposzta, répa, legelő, rét, mesterséges kaszálók.

Sohal vagy legalább is ritka helyen volt kielégítő állapot a fentebb felsorolt termények terméskilátása tekintetében.

A szokatlan és teljesen kedvezőtlen időjárás kiterjedt az anyaországhoz tartozó társországokra is; csaknem épp olyan az eredmény ott is, mint a szorosan vett Magyarországon.

Az ősi szűlas gabona, nevezetesen a buza és rozs (valószínűleg a kora tavaszi eléggé bő nedvesség hatása alatt) feltűnő módon bírta a szárazságot és hőséget és végeredményre nézve túrtető, sőt kielégítő termést is adott; kitűnő minőségével javított az eleinte csekélynek látszó termésen. A jó minőségű következtében a reménybeli buza- és rozsmérés végeredményre nézve közel 10% -kal kedvezőbb lett.

Javult valamelyest az árpa és zab is, a szűlas valamennyi szemes termény és mindannyi azon a réven, hogy a kválitás reményen felül sikerült.

	Az összes bevetett terület volt	Levonásba jut elemi espásokra és iekaszásokra k a t. h o l d a k b a n	Marad tehát learatásra
buza	6.031,546	180,950	5.850,596
roz	1.979,351	79,175	1.900,176
árpa	1.817,128	90,860	1.726,268
zab	1.787,809	89,409	1.698,400
tengeri	4.000,000	800,000	3.200,000

A tengerisítés területében előállott nagy veszteséget az aszály idézte elő, amennyiben igen sok vetés kiégett, még több takarmány czejlajra le lett vágva és ami megmaradt, ahhoz is oly kicsiny reménye fűződött, hogy ennek kapcsán a folyó esztendőben tengeriben általában nagy arányú kiány mutatkozik.

A burgonyával beültetett terület megközelítette a 950,000 kat. holdat, de igen sok helyen a vetőmagot is alig adja meg, annyira apró maradt.

Szerencsésnek lehet még nevezni, hogy Magyarországon a szemes gabonatermék — amelyeknek aratása a rendes időszaktól előlrégg jóval hamarabb nyert befejezést és a cseplés is nagyobbára megtörtént már, — olyan termést adott, hogy nagyobb, tehát országos inegjöld nem kell tartani, kenyérféreményekben nincsen hiány, sőt inkább ezekben némi felesleg mutatkozik, amint ezt a következőkben látható az is tesszük.

Mennyiségre nézve a gabonatermés, viszonyitva az 1903-iki eredményekhez kisebb volt:

	1904-ben	1903-ban	különbözet, illetve keveslet
	m é t e r m á z s a		
buza	36.121,000	44.077,154	7.956,144
roz	11.347,200	12.911,013	1.363,813
árpa	10.400,000	14.059,958	3.659,958
zab	8.740,800	12.676,640	3.935,660
Összesen	66.809,000	83.724,585	16.915,585

A különbség kerek számban 20% hiány, szemben 1903-al.

A tengeritermés hozamot számokban kifejezni igen bajos, mert a bevett területből aszály következtében legalább is 20% levonásba jó. Eynyin ugyanis valószínű, hogy teljesen tönkre ment a tengeri. Maradt tehát mintegy 80%-nyi termőterület, olyan eredméllyel, aminek az át-laga aligba több mint 40 százaléka a mult évi eredmények.

Annyi azonban bizonyos, hogy az 1903. évi 34-48 millió métermázsa tengerivel szemben kerek 20 millió métermázsa a hiány, — ami pedig oly államban, mint amint Magyarországon, ahol a tengerifogyasztás jelentékeny részét képezi a fogyasztott összes gabonafélének, igen nagy horderejű tényállás.

A burgonyatermés hozamára nézve szintén van némi tájékozottságunk; sajnos, ez a termény is igen rosszul fizetett és bár a késői még óhajította a fejlődést, ennek daczára az idei összes burgonyahozamot alig lehet többre, mint 21—22 millió métermázsaúra becsülni, a mult évi 45 millió métermázsa szemben.

Gabonánk minőségéről is beértek már a tájékoztató adatok, amelyek alapján megállapítható minden vidéknek az őt megillető át-laga is.

A búzának, amely szép piros színűvel és aczólósságával kereskedelmi körökben is méltó feltűnést keltett, hektóliterenkénti átlagos súlya 79.50 kgr. volt.

Hírek.

— **Sesztina Lajos halála.** Mély megilletődéssel vettük városunk egyik nagyérdemű polgárának: Sesztina Lajosnak halálhírét. Egy munkás, tiszta törekvésekben gazdag élet adott ki rávalótallal. Élete hosszú volt és áldásteljes. Szeretése, szívjószága emelték a meghalodgatott arra a piederz-táira, melyen közbölcsülés, szeretet és tisztelet vette körül. Késő agkoráig munkás, éltető lelke volt magas színvonalra emelt üzletének, a közügyekért és a társadalmak. Munkás-ságát, önzetlenségét, szeretetreméltó modorát ifju éveitől hajlott korának utolsó napjain megörizte. A munka éltette és a munka nemessé tette őt érzésében, gondolkodásában egyiránt. Érdeklődött minden nemes, igaz és szép dolog iránt. És ami ideje fennmaradt a napi munkából, azt családi életének boldogságos verőfényébe állította. Elgy kiterjedt, szép család siratja benne fejét, oszlopat, ékességét, értékes kin-csét. A nagy társadalom és annak minden osztalya büszkölket veszt el halálakor és törvényhatóságunk egyik legre-gyebb tagját gyászolja az elköltözöttben. A régi világ embere hunyt el Sesztina Lajosban, ki azonban magába szivta a modern haladás minden eszméjét. Egy pillanatra sem volt rideg üzletember és jószágos lelke mindazokat szeretettel vette körül, akik benne az igaz szívet, az ernyedetlen szorgalmu fér-fút tisztelték. Eppen azért a mélységes gyász nekem csak nagy-rabecsnél családját, de bánata, vesztésége mindnyajunknak. De meg kell az Úr akaratában nyugodjunk... Nemes életet élt, hivatását minden irányban betöltötte. Nyugodjék csöndes békében és itt maradjon szerettei mérhetlen bánatát enyhítse

az örök irgalom kutfejének vigasztaló kegyelme és mindazok belső részvete, kik megnyílt sírjánál áldást rebegnek emlékére...

* **Névszerint való szavazás.** A Hatvan-utca 23. sz. háznak egyelőre kulturális célokra s a helybeli kereskedelmi és iparkamarától 72.000 koronáért megvett tárgyaiban az 1886. évi XXII. t.-cz. 110 §-ának rendelkezései képeket a névszerint való szavazás módjában a legközelebbi közgyűlésen meg fog tartani.

— **A háztulajdonosok figyelmébe.** Napról-napra olvassuk a síkos járók áldozatáról. Eppen azért figyelmeztetjük és kérjük városunk háztulajdonosait, hogy a háznak előtt elvonuló járók felszűntatni és homokolni sziveskedjenek. Erre nemcsak az érvényben levő városi szabályrendelet kötelezi a háztulajdonosokat, hanem mindnyájunk jól fel fogott érdeke és testi épsege.

§ **A városi múzeum szervezeti szabályzata.** **Oláh Károly** közművelődési tanácsnok bejelentette, hogy a városi múzeum szervezeti szabályzatát az elnöklése alatt levő bizottság munkálataiban május hóra elkészíti és bemutatja.

* **A szabad liceum kérése.** A szabad iskola plákiatök ingyen nyomatását kéri a városotól. A városi tanács a kérelemnek helyt adott azzal a kijelentéssel, hogy felhívja a nyomdalfelügyelő bizottságot arra, hogy az ingyen nyomatványok ügyében tegyen a tanács-hoz jelentést.

— **Értesítés.** A hadkötelesek összeírása alkalmával megállapítottat, hogy az alább felsorolt egyének mindaddig nem jelentkeztek, tehát ezek mint teljesen ismeretlen hadkötelesek tartanak nyilván s felaladásuk esetén — ha emaradásukat elfogadható indokokkal igazolni nem tudják — a védtörvény 35. §-a alapján szigorúan meg fognak büntettni.

Emellett fogva felkeretnek első sorban a szülők és keresztszülők, továbbá a rokonok és a közönség, hogy ha ezen hadkötelesek hollétéről avagy esetleges elhalálozásáról tudomással bírnának, azt a katonai és illetékesi ügyosztálynak (Városház em. 19. sz.) bejelenteni sziveskedjenek. — **Baiárs János,** anyja Ágnes. **Bányai Aladár,** anyja Paulina. **Burai Sándor,** anyja Juliánna **Crégény József,** szülei Sándor, Bodnár Bona. **Kovács Károly,** szülei Mihály, Györi Juliánna. **Kovács Sándor,** szülei Sándor, Végli Juliánna. **Nagy István,** anyja Juliánna. **Novák László,** szülei János, Beke Zsuzsanna. **Tóth János,** anyja Sára. **Flozsmann Hugó Géza,** szülei Gusztáv, Müller Mária. **Hajas József,** anyja Veron. **Juhász Gyula,** anyja Mária. **Kovács Ferencz,** anyja Zsuzsanna. **Kufcsák Sándor,** anyja Juliánna **Répási Mihály,** anyja Veron. **Szilágyi Mihály,** anyja Erzsébet. **Vinkler János,** szülei János, Horváth Mária. **Vissák Kálmán,** szülei Kálmán, Nagy Anna. **Fried Jenő,** szülei Mór, Schvarcz Mari. **Friedmann Tóbiás,** szülei Bernát, Feldmann Zsák. **Jászinger Samu,** szülei József, Braun Pepl. **Krausz Jakab,** anyja Regina. **Lóvenfeld Adolf,** szülei Viktor, Jennek Mária. **Szűcs Imre,** anyja Mária. **Nagy József,** szülei Imre, Kiss Mária. **Pollák Zoltán,** szülei Salamon, Linner Kati. **Veres Gusztáv,** szülei József, Reiner Mária.

— **A Csokonai-kör és a központi választmány.** A Csokonai-kör szűzvése ünnepének rendező bizottsága megkereste a központi választmányt, hogy tekintettel a nagy irdalmi ünnepségre, a képviselőválasztásokat lehetőleg január hónap 26-ikára tűzze ki.

— **Számadók és csikósok fogadása.** A város gazdasági intéző bizottsága f. hó 8-ikán élelt tartott a számadók, csikósok és gulyások felfogadása végett. Az ülésen Király Gyula gazd. tanácsnok előlélt.

— **Feloldott zárlat.** A sert-szész miatti elrendelt zárlat a VIII. állategészségügyi körzetben a vész megszűnte miatt feloldott, illetve megszűnt.

× **Rendkívüli közgyűlés.** Debreczen szab. kir. város törvény hatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott e hónap 11-ikén délután 3 órakor **Donahády Elemér** főispán elnöklésével. A közgyűlés

egyetlen tárgya: az ország főrendeit és képviselőit a f. évi február hó 13-ik napján megnyitandó országgyűlésre egybehívó s az országgyűlést képviselőik megválasztására a törvényes rendelkezések megtételét elrendelő legkegyelme-ebb királyi leirat kihirdetése — volt. A közgyűlés jegyzőkönyvét a gyűlés után hiteltelítették.

— **A Látókép csarda jégverme.** A városi tanács 500 korona költséggel a látókép csárdájánál jégvermet építtet. A munkálat keresztülvételét Király Gyula tanácsnok bizott meg.

* **Sok az akta, kevés a hely.** A városi közléváltár jelentést adott be a tanács-hoz, hogy bővítsék ki helyisége. A tanács a jelentést javasíttatására a városi mérnöki hivatalnak kiadta.

— **Sorsház az ujonczozáshoz.** Az 1884. évben született debreczeni illetőségű ifjú részére a sorsház folyó hó 14-én, vagyis szombat reggel 9 órakor a város-ház nagytérben fog megtartani.

— **Névszerinti szavazás.** Az elepi 1186 hold 663 négyzetföld területű szántó- és kaszálóföldnek nyilvános fúrverésen való elidegenítése felett az 1886. évi XXII. t.-cz. 110 és 164. §-ai alapján a legközelebb tartandó bizottsági közgyűlésen a névszerinti szavazás első ízben fog megejtetni.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.

Eredeti francia és angol gyártmányok.

Ló és szarvasmarha eladási hirdetés.

A Debreczen sz. kir. városi törzsméneséből és a gazdasági törzsgulyából kiselejtett és számeletti lovak, ökrök és bikák

a f. 1905 január hó 15 és 16. napján
az országos állatvásáron

mindenkor délelőtt 9 órakor tartandó árverésen eladotni rendeltetvén, és értesítésre a venni szándékozók meghívottnak és ezen írtatték, hogy az eladandó jószágok a városi epreskerti telepen előzetesen megtekinthetők.

Debreczen, 1905 január 13.

A városi tanács.

Alkalmi és névnap ajándékának
igen alkalmas
Szomorú Órák.
Írta: Kenez Ákos.
Ára gyönyörű vászonkötésben 4 kor.
Kapható a szerzőnél.

Debreczen sz. kir. város világítási vállalata.

Árleszállítás.

A Magyar Gázizzófény Részvénytársasággal történt megállapodás értelmében, 1905 január 1-től kezdve

az Auer izzótetek árát 60 fillérre,
az üveghengerekét 50 fillérre
szállítottuk le.

A t. közönség b. tudomására hozzuk, hogy a valódi Auer árúk ezentul is csak a városi világítási vállalattól szerethetők be és azzal fényerőre és tartósságra nézve semminemű utíznat vagy hamisítványt nem versenyezhet.

HASZNOS!!

és kell tudni mindenkinek Debreczenben, hogy Piacz-
utca 51. sz. a., a Csanak
fűszerüzlet mellett levő
ruhacsarnok feloszlik és
az ott raktáron levő min-
den alkalomra szükséges
férfi-, fiu- és gyermekruha
mig a készlet tart mesés
olcsó árért lesz eladva.

Mindenki ragadja meg
ezen alkalmat mert ott
kevés pénzért nagy bevá-
sárlást tehet.

60 krajczár

1 liter legfinomabb

ANTRACEN-TINTA.

Piacz-utca 12.

(Slenczinger ház)

a pipirkereskedésben.

Porcellán kályhák

budweissi és honi gyártmányokban.

Cserép-kályhák átrakásánál a fűtőképesség tetemes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a felújított kályhák új találmányú **multiplikátor** betéteit felül ajánlom.

Méldingi rendszerű, valamint multiplikátor-betéttü köpenyes kályhák, acél és zománcozott köpenyvel.

Konyhák, magyar tornyos és francia rendszerben, valamint porcellán burkolatban.

Fürdőkádak horganylemezből, festve és fűtőkészülékkel, valamint porcellán burkolattal.

Vas- és rézbútorok legnagyobb raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tóth Gyula Debreczen, Piacz-u. 20., 27.

Szolid árak!

Megérkeztek!!

Őszi és téli női kabátok és gallérok, férfi-öltönyök és téli kabátok, divatos barchetok és flanellek, legjobb minőségű vásznak jutányos árak mellett árusítatnak

havi és heti részletfizetésre

Kohn Herman

áruháza Hatvan-u. 17.

Női kelmékben dus választék.

Czégre ügyelni!

Kortestollakat

gyönyörű

élénk színekre

fest

HABÉCZY ANTAL

gőzerőre berendezett ruhafestő intézete

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42.

TELEFON 323.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomdája

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, korlevelek a legzölésesebben állítatnak ki. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűterezből készült tömörnyomokkal helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrovidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyczím: VÁROSI NYOMDA.
Telefon: 270. — Alapítottott 1561-ben.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYÖR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czementárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **karmantyas** és **csömösözt** cementcsövek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.